ÅLDERS-
DISKRIMINERING

Har dansarrangörerna rätt att ha en åldergräns på 18 år och neka en 17-åring att komma in? Eller är det en form av åldersdiskriminering?I förra numret av FÅR JAG LOV redogjorde vi för myndigheters, arrangörers och en del dansares syn på åldersgränser. Här fortsätter vi vår djupdykning i ämnet om åldergränser på dans.

text: Inge Nilsson foto: Stefan Westberg

ÄR DET LAGLIGT ATT STOPPA 17-ÅRINGEN?

De flesta dansarrangörer, i alla fall de som har alkoholservering, har en åldersgräns på 18 år och vid vissa tillfällen till och med högre. Man motiverar detta med att det är lättare att ha kontroll på utskänkningen av alkohol, men serveringspersonalen måste ändå se till att personerna som serveras har fyllt 18 år. Legitimation ska krävas av dem som är upp till 23 år. Tillståndsmyndigheterna, det vill säga kommunen och polisen, har inga som helst krav på ålder vid insläpp på dans, vilket vi redogjorde för i förra numret av FÅR JAG LOV.

I Sverige har vi tydliga diskrimineringslagar. Man får till exempel inte neka någon på grund av etnicitet, religion, funktionshinder eller sexuell läggning. Men finns det då inga lagar mot åldersdiskriminering? Har man verkligen rätt att neka någon under 18 år att komma in på ett offentligt dansarrangemang?

Vi börjar med att fråga David Nordenlöw som är branschjurist hos SHR – Sveriges Hotell och Restaurangföretagare.

– Ja, man kan göra hur man vill, menar han.

Frågan slussas vidare till Sasser Uzunel på Justitiedepartementets avdelning för Integration och Jämställdhetsfrågor. Samma svar där:

Nej, åldersdiskriminering kan man inte förhindra.

Offentliga tillställningar

Då vänder vi oss till DO – Diskrimineringsombudsmannen som bör vara en än större expert på området. Eva Rosengren på pressavdelningen berättar att det visst finns en lag mot åldersdiskriminering. I januari 2009 kom en lag som skyddar mot åldersdiskriminering i arbetsliv, utbildning, offentlig arbetsförmedling, rätten att bedriva näringsverksamhet, yrkesbehörighet och medlemskap i vissa organisationer.

Sverige är sist i EU med att förbjuda åldersdiskriminering trots att EU har krävt detta i många år och att Sverige har kritiseras hårt för detta. Många tycker dock att lagen är för klen och bland annat pensionärsorganisationerna arbetar för att den ska utvidgas. Meningen var också att den befintliga lagen skulle gälla flera områden men regeringen hade då för lite underlag för att genomföra detta.

Men det är saker på gång. Även regeringen tycker att lagen är för svag och förra året tillsattes därför en utredning som ska föreslå hur man ska kunna skydda mot diskriminering på grund av ålder även inom områden som varor och tjänster, bostäder, allmänna sammankomster och offentliga tillställningar, hälso- och sjukvården, socialtjänsten, socialförsäkringen, a-kassan, studiestödet samt offentlig anställning. Undantag är det som rör värnplikten och civilplikten.

Ny lag på gång

Ordförande i utredningen är chefsrådman Petra Lundh på Högsta Domstolen som berättar att man håller på med en kartläggning av problemen och vilka åldersgränser som finns på olika områden där man kan tillämpa diskrimineringslagen:

– Vi kommer sedan att arbeta med förslagen och det kommer att utmynna i att en förslagsdelegation lägger fram ett betänkande som ska vara klart före valet i slutet av augusti i år. Detta betänkande ska sedan ut på remiss i tre månader och under sommaren 2011 ska en proposition till riksdagen vara klar. Lagen kan bli klar att träda i kraft tidigast januari 2012.

Men frågan är hur det går om de rödgröna vinner valet i höst?

– Det har ingen betydelse vilket block som vinner valet eftersom alla partier är eniga om att lagen behöver förstärkas, fortsätter Petra Lundh.

Så ha hopp ni som är i början av tonåren, det ser ut som att det en dag kanske kommer en lag som gör att inte dansarrangören kan stoppa er i entrén innan ni fyllt 18. Men ni som är 16–17 år kommer aldrig att få någon nytta av lagen – ni hinner bli 18 år innan lagen träder i kraft!

VILL DU LÄSA ARTIKELN OM ÅLDERGRÄNSER I FÖRRA NUMRET?
Gå in på
www.fjl.se

En del dansställen har 18-årsgräns. Andra ingen åldergräns alls. Och bakåt i tiden var det vanligt med en åldergräns för henne och en annan för honom. Varför väljer dansarrangören att styra sin publik med åldergränser? Och hur ska ungdomar som lär sig dansa kunna utöva sin hobby på offentliga danstillställningar? FÅR JAG LOV reder ut begreppen om vilka skrivna, och oskrivna, regler som gäller.

text: Inge Nilsson foto: Inge Nilsson och Diana Thylin

ÅLDERS-GRÄNSER

KOMMER DU IN PÅ DANSEN?

Fakta

● I samband med tillstånd från polismyndigheten för att anordna dans tar man inte upp frågan om åldersgränser. Det är upp till arrangören att sätta dessa.

● Kommunen bevi-ljar tillstånd för att servera alkohol men varas till personer un-der 18 år. Arrangören har alltså full rätt att släppa in även barn i lokalen men får inte servera alkohol till dem.

● Även om det råder slöjepott så ligger det att kontrollera åldern vid alkoholförsälj-ning.

● Det är dansarran-gören som helt och hållet bestämmer vil-ken åldergräns som ska gälla på dans-stället, och om man överhuvudtaget ska ha någon ålders-gräns.

En person eller förening som anordnar dans kan välja att sätta en åldergräns som styr åldern på de som släpp-s in på dansen. Oftast syftar det till att reglera den ned-åldergränsen på publiken och det är sällan någon tvekan anses vara för gammal för att komma in på en dans-tillställning.

I vissa fall styr tidpunkten, danslokalen och musik-utbudet inställdheten på publiken utan att några egent-liga åldersgränser finns uttalade. Men en del arrangörer väljer att ha en nedre gräns som utan en utbredd om det skulle anses behövas. Det finns även en utbredd uppfattning att det är serveringen av alkohol som styr hur unga människor som tillåts släppas in i lokalen.

Tillstånd utan ålderskrav

Polismyndigheten har hand om danstillstånd och kommunen bevi-ljar tillstånd för utskänkning av alko-hol men ingen av dem har några synpunkter på åldern vid inslipp till dansen. Så varför har då så många danställen åldersgräns?

– Arrangörerna sätter ofta en 18-årsgräns för det är lättare då att leva upp till lagen om utskänkningstill-stånd men det är åtskillnad mellan vad som är lagligt och säger handläggare Yvonne Cederkvist-Olsson på Rättsvika kommun.

Hum-Erik Rentzman som har hand om danstillstånd vid Polismyndigheten i Falun säger:

– Vi tar aldrig upp någon diskussion om åldersgrän-ser utan det är upp till varje arrangör att själva be-stämma detta och att släppa in i mållumans sällskap är arrangörernas eget gallhit.

– Myndigheternas svar visar att åldersgränserna är fiktiva. Så det är upp till varje arrangör att agera efter detta. Det är bra om vi har filo-sofin att ungdomarna ska komma ut på dans för att dansrena ska utvecklas, hävdar danssinnatören Sven-Erik Bergkvist i Dalarna.

– Arrangörerna klagar på att det inte kommer tillräckligt med folk på dan-serna men jag tycker de fäller på sitt eget grepp. De borde släppa in yngre så blev det fler på dansrena. Ska vi få en dankultur så måste vi låta de unga få vara med som det var förr. Det här med 18 år vid inläppet har ingen bestämde för man måste ändå kolla leg på dem som är under 23 år innan man serve-rar öl, menar Tommy Sälder som är kursledare i Mora Dansklubb.

Han har själv två söner som rävtingdansar och för-utsätter att kolla om han fick ta med dem. När arrangörerna och kolla om han fick ta med dem. När han förklarade ett de kom från danskubben så bruka-de det gå bra.

– Det finns ju många olika sorters danställen och man kan inte dra alla över en kam. Det är många fak-torer som spelar in och man kan inte säga generellt att man ska släppa in ungdomar under 18 år men visst är det bra om ungdomar får komma ut och dansa. Barn under 15 år ska alltså ha mållumans eller annan vuxen med sig på dans. Det är inte lämpligt att barn är ute själva sent på kvällen speciellt där som serveras alko-hol, kommenterar Nina Fyhr som har engagerat sig i ungdomsdanser i Kristinehamn.

Inget barnkalas

En dansare i 60-årsåldern som besöker Valje Nöje i Bleking-et, som annonserar med minnåldern 25 år, är tveksam till att unga människor besöker de sena så kallade mogenhetsarenorna.

– Jag går på dans både för att jag gillar och dansa och för att jag hoppas möta en ny kvinna i mitt liv. Om jag dansar en trycksare sent i en softad lokal skulle jag unga på dansglädjen i samma ålder som mina barnbarn. Det är inte rätt miljö för dem en lördagskväll, tycker jag, även om alla går stadigt och ordningsamt tillväga.

– Det skulle bli lite barnkalas över det hela och personligen vill jag inte ha det så. Å andra sidan sett skulle jag inte få fin mig att gå på ungdomsdisco hel-ler, även om jag har åldern inne…

ÄR DET LAGLIGT MED ÅLDERSGRÄNSER? LÄS MER I NÄSTA NUMMER!

Åldersgränsen är då 22 år.

– Men det finns möjlighet för yngre att komma in på vanliga danskvällar, förkla-rar nöjesansvarige Eva Hult. Om man kommer i mås-manss sällskap och bokar bord så har vi ingen ålders-gräns.

● **Växjöparken** berättar danslärargrönen Cathrin Sjöqvist att man testat att sätta på ungdo-mar ett särskilt festvalpass vid vissa tillfällen. Parken serverar alkohol och har 18-årsgräns men har band som Lars-Kristerz varit där har man avgränsat barrom-rådet med vakter och släppt in yngre.

● **Lilltorpet i Falun** är en folkpark ägd av IOGT-NTO. Där dansas sommarid och naturligtvis är det helt alkoholfritt.

– Sedan länge tid tillbaka har vi en åldersgräns på 15 år men om man kommer i mållumans sällskap så släp-per vi in även yngre, berät-tar dansansvarige K-G Johansson.

● **På Mälarsalen i Stockholm** anordnas dansk-vällar både med modern och mogen inrikt-ning, och där serveras även alkohol.

– Vi tar inte in några under 18 år på grund av alkohollotverningen, säger Mälarsalens vd Hans Ryberg.

● **Brunnsparken i Örebro** serverar ingen alkohol och man har inga direkta åldersgränser, men ungdomar under 16 år ska dock vara i mållumans sällskap och är de 12 år och yngre så har de fri entré.

– Men använder från detta kan förekomma bero-ende på olika omständig-heter, tillägger parkchef Lena Widestrand.

● **Stora Björn i Borlänge** är en dansres-taurang med alkoholserve-ring och åldersgränsen är 18 år vanliga dansk-vällar. En gång i månaden har man Hela Huset Gungar.

● **Manner Svärdsjö** löning. h

Exempel på vilka regler som gäller på några olika dansställen i landet:

Emil Eriksson och Amanda Unnerstedt dansar för Dansklubben ENA Bugg & Swing i Enköping och får illustrera ungdomar som gillar att dansa – men som har svårt att utöva sin hobby på offentliga danstillställningar på grund av sin ålder. Här under Stingbuggen i Norrköping i våras.

Har du försökt att komma in på offentliga danser?

Drifters
SOMMARTURNÉ 2010
NY CD DEN 25 AUGUSTI
www.drifters.se
WARNER MUSIC SWEDEN

JUNI
04 Bergvik, Parken
05 Sveg, Storöns F.P.
10 Hägelby, Parken
11 Kalmar, Skälbyloge
12 Örebro, Brunnsparken
13 Mörrum, Parken
17 Skellefteå, Parken
18 Frösön, Sandviken
19 Forsmo, Forsmonöjet
20-30 Semester
JULI
02 Sundborn, Sundens loge
03 Horn, Parken
08 Kyrkdal, Årstaparken
09 Lindesnäs, Herrgård
10 Vilshult, Lyktan
13 Broby, Festplatsen
15 Långsele, Hanssons loge
16 Uppsala, Liljekonvalje-holmen
17 Leira, Valdres (Norge)
22 Malung, Dansbands-veckan
23 Sandhem, Sägnernas hus
24 Långemåla, IP
28 Stjärnsund, Parken
29 Barva, Barvagården
30 Docksta, Kustladan
31 Hedesunda, Ön
AUGUSTI
01-17 Semester
18 Jönköping, Fröjden
20 Dädesjö, Knallabacken
21 Uddevalla, Lane loge
25 Stockholm, Gröna Lund
27 Fåglum, Krumbo (Releaseparty ny CD)
28 Urshult, Kärrasand

www.dansshopen.nu
Madelene
Svart läder
Pris: 995:-
Stl. 33-44
Susan
Svart läder
Pris: 995:-
Stl. 33-44
DANS shopen
Nygatan 28 • Örebro
Teeny
Svart eller vit läder
Pris: 595:-
Stl. 34-43
Alltid FRAKTFRITT
019-101 505
för broschyr och postorder!